

Κείμενο 1: Brain rot: Η «ρήξη της χρονιάς»

Το «brain rot» στα ελληνικά σημαίνει «σήψη του εγκεφάλου». Περισσότερα από 37.000 άτομα ψήφισαν για να βοηθήσουν στην επιλογή του νικητή από μια λίστα έξι λέξεων που καταρτίστηκε από την Oxford University Press, τον εκδότη του Oxford English Dictionary. Η επιλογή της λέξης της χρονιάς - που τα προηγούμενα χρόνια ήταν -μεταξύ άλλων- «rizz» και το «climate emergency», στοχεύει να αντανakλά τις διαθέσεις και τις τάσεις της χρονιάς.

Το «brain rot» – «σήψη του εγκεφάλου», όπως μεταφράζεται στα ελληνικά ορίζεται ως «η επιδείνωση της ψυχικής ή πνευματικής κατάστασης ενός ατόμου, ιδίως ως αποτέλεσμα υπερκατανάλωσης υλικού (τώρα ιδίως διαδικτυακού περιεχομένου) που θεωρείται ασήμαντο και άνευ ουσίας».

Το Oxford University Press ανακοίνωσε ότι ο όρος «απέκτησε νέα σημασία το 2024 καθώς χρησιμοποιείται για να συλλάβει τις ανησυχίες σχετικά με τον αντίκτυπο της κατανάλωσης υπερβολικών ποσοτήτων διαδικτυακού περιεχομένου χαμηλής ποιότητας, ειδικά στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης». Παρά την πρόσφατη ανάδειξή του, η πρώτη καταγεγραμμένη χρήση του ήταν στο βιβλίο Walden του Henry David Thoreau το 1854.

Ο Casper Grathwohl, πρόεδρος της Oxford Languages, δήλωσε: «Το brain rot μιλά για έναν από τους αντιληπτούς κινδύνους της εικονικής ζωής και για το πώς χρησιμοποιούμε τον ελεύθερο χρόνο μας. Μοιάζει με το επόμενο κεφάλαιο στην πολιτιστική συζήτηση για την ανθρωπότητα και την τεχνολογία. Δεν προκαλεί έκπληξη το γεγονός ότι τόσοι πολλοί ψηφοφόροι υιοθέτησαν τον όρο, εγκρίνοντάς τον ως επιλογή μας φέτος. Βρίσκω επίσης συναρπαστικό το γεγονός ότι το brain rot υιοθετήθηκε τόσο από τη gen Z όσο και τη gen Alpha, εκείνες τις κοινότητες που ευθύνονται σε μεγάλο βαθμό για τη χρήση και τη δημιουργία του ψηφιακού περιεχομένου στο οποίο αναφέρεται ο όρος».

Οι πέντε λέξεις που επίσης μπήκαν στη λίστα της Οξφόρδης περιελάμβαναν το «demure», το οποίο έγινε γνωστό μετά από μια τάση στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού που αναφέρεται σε συγκρατημένη ή υπεύθυνη συμπεριφορά. Επίσης, ήταν οι λέξεις «dynamic pricing» («δυναμική τιμολόγηση»), όπου η τιμή ενός προϊόντος ή μιας υπηρεσίας ποικίλλει ανάλογα με τη ζήτηση, το «lore», ένα σύνολο γεγονότων και βασικών πληροφοριών που σχετίζονται με κάποιον ή κάτι. «Romantasy», ένα είδος μυθοπλασίας που συνδυάζει ρομαντισμό και φαντασία και η λέξη «slop», που χρησιμοποιείται για το χαμηλής ποιότητας διαδικτυακό περιεχόμενο που δημιουργείται με χρήση τεχνητής νοημοσύνης [...].

Πηγή: <https://www.lifo.gr>

Κείμενο 2: Η Αυστραλία απαγορεύει με νόμο τα social media στα παιδιά κάτω των 16 ετών

Η Γερουσία της Αυστραλίας ενέκρινε την – μέχρι τώρα – αυστηρότερη νομοθεσία του κόσμου σχετικά με τα social media. Η απαγόρευση – η οποία δεν θα τεθεί σε ισχύ για τους επόμενους τουλάχιστον 12 μήνες – θα μπορούσε να επιβάλει στις εταιρείες τεχνολογίας πρόστιμο έως και 50 εκατομμυρίων δολαρίων Αυστραλίας (\$ 32,5 εκατομμύρια) εάν δεν συμμορφωθούν.

Ο πρωθυπουργός Άντονι Αλμπανέζε έχει δηλώσει ότι η νομοθεσία είναι απαραίτητη για την προστασία των νέων από τις «βλάβες» των social media, κάτι που έχουν ζητήσει πολλοί γονείς. «Είναι ένα παγκόσμιο πρόβλημα και θέλουμε οι νέοι Αυστραλοί ουσιαστικά να έχουν παιδική ηλικία», είπε ο Αλμπανέζε όταν παρουσίασε το νομοσχέδιο στην Κάτω Βουλή την περασμένη εβδομάδα. «Θέλουμε οι γονείς να έχουν ηρεμία».

Οστόσο, οι επικριτές λένε ότι τα ερωτήματα σχετικά με το πώς θα λειτουργήσει η απαγόρευση – και ο αντίκτυπός της στην ιδιωτική ζωή και την κοινωνική σύνδεση – έχουν μείνει αναπάντητα.

Η Αυστραλία δεν είναι η πρώτη χώρα που κάνει προσπάθεια να περιοριστεί η χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης από τα παιδιά. Η διαφορά συνίσταται στο υψηλότερο όριο ηλικίας που ορίζει η

Αυστραλία, σε σχέση με οποιαδήποτε άλλη χώρα, ενώ δεν περιλαμβάνονται εξαιρέσεις για υπάρχοντες χρήστες ή για όσους έχουν γονική συναίνεση. [...]

Η δημοσκόπηση για τις μεταρρυθμίσεις, αν και περιορισμένη, δείχνει ότι υποστηρίζεται από την πλειοψηφία των Αυστραλών γονέων και φροντιστών. «Για πάρα πολύ καιρό, οι γονείς είχαν την -αδύνατη- επιλογή: Να επιτρέψουν στο παιδί τους να συμμετέχει σε μια -το λιγότερο- εθιστική συνήθεια ή να το απαγορεύσουν και το παιδί να αισθάνεται απομονωμένο», λένε οι γονείς και προσθέτουν: «Έχουμε παγιδευτεί σε μια νόρμα στην οποία κανείς δεν θέλει να είναι μέρος».

Ωστόσο, πολλοί ειδικοί λένε ότι η απαγόρευση είναι «πολύ αμβλύ εργαλείο» για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των κινδύνων που σχετίζονται με τη χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης και έχουν προειδοποιήσει ότι θα μπορούσε να καταλήξει να σπρώξει τα παιδιά σε λιγότερο ελεγχόμενες γωνίες του Διαδικτύου.

Ορισμένοι υποστηρικτές της νεολαίας κατηγόρησαν την κυβέρνηση ότι δεν κατανοεί πλήρως τον ρόλο που διαδραματίζουν τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης στη ζωή τους και ότι τους απέκλεισε από τη συζήτηση. «Κατανοούμε ότι είμαστε ευάλωτοι στους κινδύνους και τις αρνητικές επιπτώσεις των μέσων κοινωνικής δικτύωσης... αλλά πρέπει να εμπλακούμε στην ανάπτυξη λύσεων», έγραψε το Συμβούλιο Νέων eSafety, το οποίο συμβουλεύει τη ρυθμιστική αρχή.

Πηγή: <https://www.lifo.gr>

Παρατηρήσεις

A. Ποια είναι η σημασία του όρου *brain rot*, όπως αυτή παρουσιάζεται στο Κείμενο 1; Να την καταγράψετε σε ένα περιληπτικό κείμενο 60-70 λέξεων. Μονάδες 20

B1. Να επαληθεύσετε ή να διαψεύσετε με βάση τα Κείμενα 1 και 2 τις παρακάτω περιόδους λόγου.

Κείμενο 1

Το «*brain rot*» επελέγη ως λέξη της χρονιάς επειδή χρησιμοποιείται ευρέως για να περιγράψει τις ανησυχίες σχετικά με τον υπερβολικό χρόνο στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

Η πρώτη καταγεγραμμένη χρήση του όρου «*brain rot*» έγινε το 2024, όταν απέκτησε δημοτικότητα στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

Κείμενο 2

Η νέα νομοθεσία της Αυστραλίας για τα social media έχει ήδη τεθεί σε εφαρμογή και επιβάλλει πρόστιμα στις εταιρείες που δεν συμμορφώνονται.

Η Αυστραλία είναι η πρώτη χώρα στον κόσμο που θέτει όριο ηλικίας για τη χρήση των social media στα 16 έτη χωρίς εξαιρέσεις.

Όλοι οι ειδικοί συμφωνούν ότι η απαγόρευση των social media για παιδιά κάτω των 16 ετών είναι αποτελεσματική και απαραίτητη. Μονάδες 15

B2α) Ποιο είναι το επικοινωνιακό αποτέλεσμα που δημιουργείται με τη χρήση ευθέως λόγου στην τελευταία παράγραφο του Κειμένου 2; Μονάδες 6

B2β) Στο Κείμενο 1 ο συντάκτης αναφέρεται στην άποψη ενός ειδικού, του προέδρου της Oxford Languages. Να παρουσιάσετε δύο λόγους που τον ώθησαν στη συγκεκριμένη επιλογή. Μονάδες 4

B3. Στο Κείμενο 1 ο συντάκτης χρησιμοποιεί τη μέθοδο του **ορισμού** στη δεύτερη παράγραφο. Να εντοπίσετε τα μέρη του και να επισημάνετε τη λειτουργία του καθώς και το ύφος που προσδίδει στο κείμενο. Μονάδες 10

Γ. Αφού διαβάσατε τα Κείμενα 1 και 2 και προβληματιστήκατε, αποφασίζετε να δημοσιεύσετε ένα άρθρο σε νεανικό περιοδικό 350-400 λέξεων στο οποίο παρουσιάζετε:

- α) σε ποια προβλήματα μπορεί να οδηγήσει η υπερκατανάλωση διαδικτυακού περιεχομένου;
- β) τρόπους με τους οποίους οι νέοι, οι γονείς και η κοινωνία μπορούν να προστατευτούν από τις αρνητικές επιπτώσεις της τεχνολογίας, διατηρώντας παράλληλα τα οφέλη της στη ζωή τους.

Μονάδες 30

Πηγή: <https://filologia.gr>